

כלי חרס שהתגלה בחפירות בשיחין צילום ד"ר צביקה צוק

מדריכי רשות הטבע בפעילות למען תושבי הדרום צילום אורי ארליך

צדפה מסוג טריפדנה צילום אסף זבולוני

החופי ביים התיכון, שגובשה על ידי משרד הפנים והמשרד להגנת הסביבה בתקציב של כ-500 מיליון שקל. התוכנית צפויה כעת להגיע לדיון במועצה הארצית לתכנון ובנייה ולאישורה והיא כוללת, בין היתר, פעולות חיזוק לבסיס המצוק המתפורר והקמתם של שוברי גלים תת ימיים.

הורשע: נוסע למצרים שחזר עם צדפות נדירות

מדיווח של אתר מדריך עורכי דין ומידע משפטי בישראל (lowguide.co.il) עולה כי בית משפט השלום באילת הרשיע לאחרונה אזרח ישראלי שחזר מביקור במצרים וייבא משם צדפות נדירות שהן ערכי טבע מוגנים. פקח בשמורת האלמוגים של אילת, המשמש גם כממונה על פיקוח אכיפה וחקירות מטעם רשות הטבע והגנים, העיד כי מצא ברשות הנאשם חצי כד ובתוכו כמה קונכיות מסוג שבען וחצאי צדפות מסוג טרידכנה. לטענת הפקח מדובר בקונכיות האסורות לסחר או למכירה, ואין זה חשוב אם הן הגיעו ממצרים או מכל מקום אחר בעולם. על אף טענות הנאשם כי רכש את הקונכיות ממצרי בעל היתר לסחר, כמזכרת, וכי ברחוב המצרי מוכרים בפומבי קונכיות וצדפות ללא הרכיכה שחיה בהן ועל כן אין בכך משום פגיעה בערכי טבע בישראל והוא רשאי לייבאן לארץ, בית המשפט קבע כי לנאשם הייתה כוונה פלילית לסחור בערכי טבע מוגנים, שלא כדין, והרשיע אותו בביצוע עבירות של יבוא והחזקה של ערכי טבע מוגנים.

וכנראה יוצרו אף הן בשיחין. לדברי ד"ר צביקה צוק, הארכיאולוג הראשי של רשות הטבע והגנים, ממצאים אלה מוסיפים ידע רב על מה שהיה כאן לפני מאות בשנים ומהווים נדבך חשוב בתולדות ארצנו.

אזהרה לציבור: חלקים ממצוק הכורכר שבחופי הים התיכון מתמוטטים

בחודשים האחרונים אנו עדים לכמה נפילות של חלקים ממצוק הכורכר בחופי הים התיכון, בקו שבין חוף השרון לגן לאומי אפולוניה. מצוק הכורכר של חוף השרון הוא רכס בגובה של כ-20 מטר, לאורך חוף הים בין אפולוניה לשפך נחל פולג. המצוק מתמוטט באופן קבוע בשל תהליכי בליה טבעיים. תהליכים אלה מואצים גם בשל עצירת תנועת החול בחוף, הנגרמת בתורה בעקבות הקמת מתקנים הנדסיים (מרינות וכו') ביים ובחוף. אין דרך לחזות את התמוטטות המצוק ואת המיקום המדויק של אזור הנפילה, ולכן כל רצועת החוף בין סידני עלי לשפך הפולג נמצאת בסיכון ובעיקר בעונת הקיץ והחגים, כאשר יש נוכחות גבוהה של אנשים בחוף. רשות הטבע והגנים הציבה שלטים הקוראים לא לשהות באזור. הכוונה היא לרחצה, לדיג, לטיול ובעיקר ללינה בחוף, ואנו קוראים לציבור להימנע מלהתקרב למצוק באזור זה. במקביל לאזהרות הרשות, אישרה לאחרונה הוועדה לנושאים תכנוניים עקרוניים (הוולנת"ע) את התוכנית להגנה על המצוק

החינוכיים ביישובים הגיבו בהתלהבות ובחום לפעילותם של מדריכי הרשות. גם המדריכים חזרו מכל מפגש עם הילדים במקלטים בתחושת סיפוק עצומה.

עונת חפירות שלישית בשיחין, גן לאומי ציפורי

לאחרונה הסתיימה עונת החפירות השלישית בשרידי הכפר היהודי שיחין, הנמצאים מצפון לציפורי, בתוך השטח של גן לאומי ציפורי. החפירה נהלה על ידי פרופ' ג'יימס סטריינג' מאוניברסיטת סמפורד שבאלבמה, ארצות הברית, וד"ר מרדכי אביעם ממכון כנרת לארכיאולוגיה גלילית במכללה האקדמית כנרת. גם בעונה זו התמקדו החפירות בראש גבעת שיחין, בשטח שבו נמצאו בשנה שעברה עדויות לקיומו של בית כנסת, ובצפון שטח זה המשיכו להיחשף שרידי בתים פרטיים ובהם עדויות לייצור כלי חרס. בבתים וביניהם המשיכו להיחשף מאות רבות של שברי כלי חרס ובהן פסולת ייצור רבה, המצביעה על כך שמקור ערמות החרסים האלה בכבשני יוצרים, כפי שמעידים המקורות התלמודיים. עוד נמצאו כמה תבניות ליציקת נרות שמן (בסך הכל נמצאו 15 תבניות) - המספר הגדול ביותר שנמצא בחפירה מן התקופה הרומית (בארץ), המעידות כי בשיחין היה ייצור מסיבי ביותר של כמה טיפוסים נרות שמן המוכרים בגליל משלהי המאה הראשונה עד המאה השלישית לספירה. בעונה זו גם התגלו שלושה שברים ממה שנראה כתבנית של מחתות קטורת מחרס, כמו אלו שהתגלו בציפורי

התגייסות למען תושבי הדרום בימי צוק איתן

במהלך ימי מבצע צוק איתן יזמה רשות הטבע והגנים תוכנית רחבת היקף, שנועדה להפיג מעט את חרדתם של ילדי הדרום, ששהו במקלטים ובמרחבים המוגנים. מדריכים של הרשות, מלווים בפקחים ובעובדים מיחידות הרשות, קיימו פעילויות הדרכה חווייתיות בנושאי שמירת טבע ביישובי המועצות האזוריות חוף אשקלון, שער הנגב, באר טוביה ולכיש ובערים אשדוד, אשקלון ושדרות. בין הנושאים שבהם עסקו: שיקום אוכלוסיית צבי הים, שמירה על חיות הבר, זכות הטבע למים ועוד. המדריכים הביאו עמם גם בעלי חיים שהושאלו מפינת חי של אחד מיישובי עוטף עזה, הסבירו לילדים את ההבדלים בין חיות בר לבעלי חיים מבויתים שמותר לגדלם בפינות חי ואפשרו להם להחזיק את בעלי החיים וללטפם. המפגש האינטימי והבלתי אמצעי עם בעלי החיים סייע מאוד בהרגעת הילדים ובני הנוער. עיקר הפעילות התבצעה על ידי צוות מדריכי שפלה וחוף, בהובלה אישית ומסורה של ליבנה שמילה. בחלק מהימים הצטרף אליהם צוות חינוכי של הרשות מאזור יהודה ושומרון. פעילות דומה התבצעה במשך כשבוע על ידי צוות מדריכי אזור השרון, בהובלת שרית פלאצ'י-מיארה, ביישובים הדרומיים של המועצה האזורית ברנר, שגם ילדיהם שהו שעות לא מעטות במרחבים מוגנים. לדברי אורי ארליך, מנהל אגף חינוך והדרכה, הילדים, בני הנוער, ההורים והצוותים